

دانشگاه تهران

مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس

دوره: کارشناسی ارشد
رشته: تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش

دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی

مصوب جلسه مورخ ۸۷/۲/۲۴ شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه

این برنامه بر اساس آیین نامه وزارتی تفویض اختیارات برنامه ریزی درسی به دانشگاههای دارای هیات ممیزه توسط اعضای هیات علمی گروه مبانی فلسفی - اجتماعی آموزش و پرورش دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی بازنگری شده و در یکصد و هفتاد و ششمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه مورخ ۸۷/۲/۲۴ به تصویب رسیده است.

مصوبه شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه تهران در خصوص برنامه درسی

رشته: تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش
مقطع: کارشناسی ارشد

- برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش که توسط اعضای هیات علمی گروه مبانی فلسفی - اجتماعی آموزش و پرورش دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی بازنگری شده است با اکثریت آراء به تصویب رسید.
- این برنامه از تاریخ تصویب لازم الاجرا است.
 - هر نوع تغییر در برنامه مجاز نیست مگر آنکه به تصویب شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه برسد.

عبدالرضا سیف
دبیر شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه

سید مهری قمصری
معاون آموزشی و تحکیمات تکمیلی دانشگاه

رای صادره جلسه مورخ ۸۷/۲/۲۴ شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه در مورد بازنگری برنامه درسی رشته تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش در مقطع کارشناسی ارشد صحیح است، به واحد ذیربط ابلاغ شود.

فرهاد رهبر
ریاست دانشگاه تهران

مشخصات کلی برنامه آموزشی و پژوهشی دوره کارشناسی ارشد
رشته: تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش

۱- تعریف و هدف:

رشته تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش یکی از رشته های حوزه علوم تربیتی در دوره کارشناسی ارشد می باشد و شامل مجموعه ای هماهنگ از فعالیتهای آموزشی و پژوهشی است. دانش آموزش و پرورش یکی از نیازهای اساسی جامعه بشری از جمله جامعه ماست. کلیه برنامه ها، فعالیتهای آموزشی و پرورشی در کلیه سطوح، از خانواده تا نهادهای رسمی و غیر رسمی نیازمند بهره گیری از یافته های این حوزه می باشد.

۲. شرایط ورود به دوره

کلیه دارندگان گواهی نامه کارشناسی در رشته های مختلف، یکی از دانشگاههای معتبر داخل یا خارج که مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری باشند، می توانند در آزمون ورودی این دوره شرکت کنند.

۳. طول دوره

حداکثر مدت مجاز در دوره کارشناسی ارشد رشته تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش مطابق با آیین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد می باشد.

۴. تعداد و نوع واحدها

دوره کارشناسی ارشد رشته تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش، دارای دو مرحله آموزشی و پژوهشی است. مرحله آموزشی شامل ۲۸ واحد درسی می باشد که ۲۲ واحد، دروس اصلی و ۶ واحد، دروس اختیاری می باشد. با تشخیص گروه و دانشکده، دانشجویانی که از رشته های غیرعلوم تربیتی پذیرش می شوند، موظف هستند از میان دروس جبرانی (جدول شماره ۱)، واحدهای لازم را با پیشنهاد گروه آموزشی بگذرانند. حداکثر تعداد واحدهای جبرانی ۱۸ واحد و حداقل نمره آن بدون احتساب در میانگین کل دانشجو، در هر درس ۱۲ از ۲۰ می باشد. تعداد واحدهای پایان نامه ۴ واحد در مرحله پژوهشی و مجموع واحدهای آموزشی و پژوهشی ۳۲ واحد می باشد.

۵. مواد و ضرایب امتحان ورودی

مواد و ضرایب امتحان ورودی به دوره کارشناسی ارشد رشته تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش به شرح ذیل می باشد.

مواد امتحانی هر درس در آزمون			ضرائب
۱	فلسفه آموزش و پرورش	۲	۲
۲	مکاتب فلسفی و آراء تربیتی	۲	۲
۳	زبان تخصصی	۲	۲
۴	تاریخ آموزش و پرورش اسلام و ایران	۲	۲
۵	روش تحقیق در علوم تربیتی	۱	۱
۶	روانشناسی تربیتی	۱	۱
۷	برنامه ریزی درسی	۱	۱
۸	تعلیم و تربیت اسلامی	۱	۱

۶. نقش و توانایی فارغ التحصیلان

- عهده دار شدن مسئولیت تدوین مبانی تاریخی، اجتماعی و فلسفی تعلیم و تربیت در

آموزش و پرورش

- توانایی تحقیق در زمینه مبانی تاریخی و فلسفی در زمینه تعلیم و تربیت اسلامی

- آماده ساختن دانشجویان برای ادامه تحصیل در سطح بالاتر

- توانایی تحلیل نظریات تربیتی و استفاده کاربردی فلسفه اسلامی برای بنیان گذاری

اهداف آموزش و پرورش

- شناخت اصول و مفاهیم اساسی برنامه ریزی آموزشی و مدیریت آموزشی.

۷. ضرورت و اهمیت

با توجه به اینکه زیرساختهای آموزش و پرورش نقطه آغاز و تعیین کننده اهداف و سوگیریهای کلیه فعالیت ها و نهادهای آموزشی و پرورشی می باشد، رشته تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش در پی بررسی مبانی نظری و بنیادهایی است که زیربنای تعیین اهداف، برنامه ها، محتوا و ... می باشد. در غیر این صورت یکپارچگی، هماهنگی و خطر انحراف از اهداف، برنامه ها را تهدید می کند و معیاری برای ارزیابی نخواهد بود. از آنجاست که ضرورت و اهمیت رشته تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش تعیین می گردد.

فصل دوم

جداول دروس

جدول شماره ۱- دروس جبرانی

رشته: تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش
مقطع: کارشناسی ارشد

ردیف	نام درس	تعداد واحد			تعداد ساعات			پیش نیاز
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع	
۱	منطق قدیم و جدید	۲		۲	۳۲		۳۲	
۲	تاریخ فلسفه کلاسیک و قرون وسطی	۲		۲	۳۲		۳۲	
۳	فلسفه معاصر	۲		۲	۳۲		۳۲	
۴	متون تخصصی	۳		۳	۴۸		۴۸	
۵	اصول و مبانی آموزش و پرورش	۳		۳	۴۸		۴۸	
۶	فلسفه آموزش و پرورش	۳		۳	۴۸		۴۸	
۷	مقدمات روش تحقیق در علوم تربیتی	۳		۳	۴۸		۴۸	
	جمع کل	۱۸		۱۸	۲۸۸		۲۸۸	

* لازم به ذکر است، تعداد واحد جبرانی که هر دانشجو باید بگذراند، حداکثر ۱۸ واحد می باشد که برحسب تشخیص گروه آموزشی و در صورت نیاز، به دانشجو ارائه می شود.

جدول شماره ۲- دروس اصلی

رشته: تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش

مقطع: کارشناسی ارشد

ردیف	نام درس	تعداد واحد			تعداد ساعات			پیش نیاز
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع	
۱	نظریات تربیتی مکاتب فلسفی	۳		۳	۴۸		۴۸	تاریخ فلسفه کلاسیک و قرون وسطی
۲	روشهای تحقیق فلسفی	۳		۳	۴۸		۴۸	مقدمات روش تحقیق در علوم تربیتی
۳	سمینار در مسائل تعلیم و تربیت	۲		۲	۳۲		۳۲	مقدمات روش تحقیق در علوم تربیتی، فلسفه آموزش و پرورش
۴	تعلیم و تربیت اسلامی	۳		۳	۴۸		۴۸	
۵	مقدمه ای بر فلسفه اسلامی	۲		۲	۳۲		۳۲	
۶	تربیت در نهج البلاغه	۳		۳	۴۸		۴۸	
۷	آموزش و پرورش تطبیقی (پیشرفته)	۳		۳	۴۸		۴۸	تاریخ تعلیم و تربیت در اسلام و ایران
۸	سیرآراء تربیتی غرب	۳		۳	۴۸		۴۸	تاریخ تعلیم و تربیت در اسلام و ایران، تاریخ فلسفه کلاسیک و قرون وسطی، مقدمه ای بر فلسفه اسلامی
جمع کل		۲۲		۲۲	۳۵۲		۳۵۲	

* پایان نامه ۴ واحد می باشد.

جدول شماره ۳ دروس اختیاری

رشته: تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش

مقطع: کارشناسی ارشد

ردیف	نام درس	تعداد واحد			تعداد ساعات			پیش نیاز
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع	
۱	تاریخ تعلیم و تربیت در اسلام و ایران	۳		۳	۴۸		۴۸	
۲	جامعه شناسی تعلیم و تربیت (پیشرفته)	۲		۲	۳۲		۳۲	
۳	تربیت در گفتار ائمه اطهار	۲		۲	۳۲		۳۲	فلسفه آموزش و پرورش
۴	فلسفه برنامه ریزی آموزشی	۲		۲	۳۲		۳۲	تاریخ فلسفه کلاسیک و قرون وسطی
۵	فلسفه علم	۲		۲	۳۲		۳۲	
۶	فلسفه اخلاق	۲		۲	۳۲		۳۲	تاریخ فلسفه کلاسیک و قرون وسطی - فلسفه معاصر - نظریات تربیتی و مکاتب فلسفی
۷	تحلیل مفاهیم تعلیم و تربیت	۲		۲	۳۲		۳۲	فلسفه معاصر
۸	فلسفه دین	۲		۲	۳۲		۳۲	تاریخ فلسفه کلاسیک و قرون وسطی
۹	فلسفه تاریخ	۲		۲	۳۲		۳۲	نظریات تربیتی مکاتب فلسفی
۱۰	فلسفه تطبیقی	۲		۲	۳۲		۳۲	
	جمع کل	۲۱		۲۱	۳۳۶		۳۳۶	

برحسب تشخیص گروه آموزشی مربوطه، دانشجو موظف است تا ۶ واحد از جدول دروس

اختیاری را انتخاب و بگذراند.

فصل سوم

سرفصل دروس

نظریات تربیتی مکاتب فلسفی

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تاریخ فلسفه کلاسیک و قرون وسطی

- هدف: ۱. آشنایی با مهمترین مکاتب فلسفی و رویکردهای تربیتی آنها
۲. تبیین آرای برجسته ترین فیلسوفان مکاتب مذکور
۳. تجزیه و تحلیل، نقد و بررسی آرای تربیتی هر یک از مکاتب مورد بحث

سرفصل دروس:

- مکتب آرمانگرایی (ایده آلیسم/ قدیم و جدید)
- مکتب واقع گرایی (رنالیسم/ قدیم و جدید)
- مکتب واقع گرایی دینی (تومیسم/ قدیم و جدید)
- مکتب طبیعت گرایی (ناتورالیسم/ قدیم و جدید)
- مکتب عمل گرایی (پراگماتیسم/ قدیم و جدید)
- مکتب وجود گرایی (اگزیستانسیالیسم)
- مکتب فلسفه تحلیلی
- مکتب لیبرالیسم
- مکتب مارکسیسم
- نظریه انتقادی فرانکفورت

توضیح: مؤلفه های قابل طرح در هر یک از مکاتب، شامل: "پیشینه"، "هستی شناسی"، "معرفت شناسی"، ارزش شناسی" و "رویکردهای تربیتی" (اهداف آموزش و پرورش، برنامه درسی و نیز روش شناسی) بوده و در پایان هر مبحث نقد و بررسی آرای مذکور نیز مطرح می شود.

منابع:

۱- گوته، ج. ال. (۱۳۸۰) - مکاتب فلسفی و آراء تربیتی، ترجمه محمد جعفر پاک سرشت، انتشارات

سمت

۲- زیباکلام، فاطمه (۱۳۸۴) - مکتب فلسفی لیبرالیسم آموزشی و اسلام، تفرش: دانشگاه تفرش

۳ - باقری، خسرو (۱۳۷۵) - دیدگاههای جدید در فلسفه تعلیم و تربیت، انتشارات نقش هستی.

4- Butler, D (1966) Idealism in Education. New York: Harper & Row.

5- Broudy, H (1961) Bulding a philosophy of education, engelwood
clitts, NJ: Prentice Hall.

6- Dewey, Y (1916) democracy and education. New York: Macmillan.

7- Knelle, G (1966) Existentialism and education. New York: John Wiley
& Sons

8- Kaminsky, J (1993) A new history of educational philosophy,
Westport: Greenwood press.

روشهای تحقیق فلسفی

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: مقدمات روش تحقیق در علوم تربیتی

هدف: آشنایی با ویژگی های انواع رویکردها در پژوهش های فلسفی و کسب مهارت در انجام پژوهش فلسفی در زمینه مسائل آموزش و پرورش

سرفصل دروس:

- ۱- علم و فلسفه: مشابهت ها و تفاوت ها
- ۲- روش تحقیق علمی و روش تحقیق فلسفی: مشابهت ها و تفاوت ها
- ۳- رویکرد وحدت گرا در روش تحقیق علمی/ فلسفی
- پراگماتیسم و وحدت روش تحقیق
- ۴- رویکردهای کثرت گرا در روش تحقیق علمی و فلسفی
- رویکرد فیلسوفان تحلیلی و روش تحلیل
- روش تحلیل منطقی و استعلایی
- روش تحلیل زبان عادی
- رویکرد تجربه گرا در تحقیق فلسفی
- تفاوت تجربه گرایی در علم و فلسفه
- ضابطه گرایی (Standardism) نیکلاس رشر
- رویکرد پدیدار شناسی در تحقیق فلسفی
- ذات گرایی
- مراحل شناخت پدیدارشناسانه
- رویکرد دیالکتیکی در تحقیق فلسفی
- دیالکتیک سقراطی و دیالکتیک هگلی
- مراحل سه گانه دیالکتیک هگلی

- رویکرد تاویلی (هرمنوتیکی) در تحقیق فلسفی
- تفاوت تبیین و تفهیم
- فهم متن
- دیدگاهها در معنای متن
- رویکرد مابعدساختارگرایی در تحقیق فلسفی
- میشل فوکو: باستان شناسی و تبار شناسی
- ژاک دریدا: ادبیات و فلسفه
- واسازی (deconstruction)

منابع:

۱- بانکی، فرزین/ فریدرش رته (۱۳۸۴) - روشهای تحقیق در تعلیم و تربیت، ترجمه حیدری و میرلوحی، انتشارات پژوهشگاه تعلیم و تربیت

۲- کمال (۱۳۸۲) - روشهای تحقیق کمی و کیفی در علوم تربیتی و روان شناسی، ترجمه گروه مترجمان، انتشارات سمت

3- Philips, D.C (1987). - Philosophy Science, and Social Inquiry. New York: Pergamon Press.

4- Scott, D (2000) Realism and educational Research. Lonon: Routledge and Falmer.

سمینار در مسائل تعلیم و تربیت

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز : مقدمات روش تحقیق در علوم تربیتی، فلسفه آموزش و پرورش

هدف : ۱. بحث و بررسی مسائل و موضوعات مطرح در حوزه آموزش و پرورش با نگرش فلسفی
۲. جهت دهی به دانشجویان برای انتخاب موضوع پایان نامه

سرفصل دروس:

این درس با همکاری صاحب نظران و مسئولان نظام آموزشی ارائه خواهد شد.

منابع:

1- Ehlers, Henry (1969). Crucial Issues in Education. New York: Holt Rinehart and Winston, Inc.

تعلیم و تربیت اسلامی

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با مولفه های، غایات، مبانی، اصول و روشهای تربیت اسلامی به منظور دستیابی به دیدگاهی منسجم و جامع در قلمرو تربیت اسلامی، همراه با نگاهی نقدگونه به دیدگاههای مغرض

سرفصل دروس:

۱- مقدمه ای بر فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی با تأکید بر:

الف- حوزه هستی شناسی

ب- حوزه انسان شناسی

ج- حوزه ارزش شناسی

د- حوزه معرفت شناسی

۲- بررسی هدف ها و غایات تعلیم و تربیت اسلامی

الف- تأملی در نسبت میان فلسفه، غایات، اهداف، اصول (مبانی) و روشهای تربیت

ب- ارتباط اهداف از لحاظ طولی و عرضی با یکدیگر

ج- برخی شیوه های استخراج اهداف از قرآن کریم

۳- بررسی اصول تعلیم و تربیت اسلامی

الف- معنا و مفهوم اصل

ب- ویژگی های اصول تربیت

ج- تبیین برخی اصول تربیت اسلامی

- اصل حکمت

- اصل کرامت

- اصل فطرت

- اصل ارتباط باطن و ظاهر

- اصل ارتباط دنیا و آخرت

۴- بررسی برخی روشهای تربیت اسلامی:

الف- روش رعایت

ب- روش تکریم شخصیت

ج- روش تمهید زمینه مساعد

د- روش تلقین به نفس

ه- روش انگیزش به عمل

۵- ملاحظاتی در باب برخی دیدگاههای معارض تعلیم و تربیت اسلامی (نظیر سکولاریسم،

پلولاریسم و ...)

منابع:

۱- قرآن

۲- احادیث و روایات

۳- باقری، خسرو (۱۳۶۸)- نگاهی دوباره به تربیت اسلامی، وزارت آموزش و پرورش

۴- دلشاد تهرانی، مصطفی (۱۳۸۴)- تربیت اسلامی، انتشارات دریا

۵- شرفی، محمدرضا (۱۳۸۸) فلسفه تربیتی اسلام، انتشارات منادی تربیت

مقدمه ای بر فلسفه اسلامی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

اهداف: آشنایی مقدماتی با فلسفه اسلامی از راه مطالعه آثار خود فلاسفه اسلامی

سرفصل دروسی :

۱- بررسی تأثیر فلسفه یونان بر فلسفه اسلامی

-فلسفه یونان: سقراط و افلاطون (تجزیه و تحلیل و نقد)

-ارسطو: بررسی اندیشه ها به عنوان زیربنای فلسفه اسلامی، مکتب مشاء

-نوافلاطونیان: نقد و بررسی

۲- ظهور اندیشه های اسلامی و فلسفی نمودن مبانی اسلامی

-کندی و فارابی: مکتب مشاء

-بوعلی سینا: مکتب مشاء

۳- بررسی تفکرات غیر مشایی

-بررسی تأثیر نوافلاطونیان

-امام محمد غزالی

-شیخ شهاب الدین سهره وردی، مکتب اشراق

۴- ظهور نوآوری در مکاتب مشاء و اشراق

-ابن عربی

-ملاصدرا

-اندیشه های فلسفه معاصر اسلامی (نقد و بررسی)

منابع:

- ۱- افخوری، حنا و خلیل الجز (۱۳۸۳) تاریخ فلسفه در جهان اسلامی، ترجمه عبدالمحمد آیتی، تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی
- ۲- شریف، میان محمد (۱۳۶۷) تاریخ فلسفه در اسلام (۳ جلد) ترجمه نصر اله پورجوادی، تهران: مرکز نشر دانشگاه
- ۳- نصر، سیدحسن و البور، لیمن (۱۳۸۶) تاریخ فلسفه اسلامی (جلد اول و دوم) ترجمه جمعی از استادان فلسفه، تهران: حکمت

تربیت در نهج البلاغه

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با مؤلفه های تربیت در دیدگاه معصومین علیهم السلام به منظور استنباط نظریات تربیتی آنها در قلمروهای مختلف تعلیم و تربیت

سرفصل دروس:

۱- کلیات و مقدمات:

- آشنایی اجمالی با برخی متون روایی (سیره علمی و عملی)
- معرفی اجمالی نهج البلاغه و نسخه های منشور و منظوم و برخی شروح
- آشنایی با روشهای مطالعه و پژوهش در متون اسلامی
- روش پژوهش در درس حاضر

۲- انسان، موضوع تربیت

- نگاهی اجمالی به جایگاه و منزلت انسان
- نسبت میان خلقت، حیات و رحلت انسان
- جایگاه معنا در زندگی انسان
- آرمانها، غایات و اهداف تربیت انسان

۳- حوزه و قلمرو تربیت (در منظر روایات):

- تربیت بدنی
- تربیت عقلانی
- تربیت اجتماعی
- تربیت عاطفی
- تربیت اخلاق
- تربیت دینی
- تربیت سیاسی
- تربیت حرفه ای

منابع:

- ۱- نهج الفصاحه (۱۳۷۴) - رهنمای انسانیت- تنظیم موضوعی سخنان پیامبر اسلام (ص)- ترجمه فرید تنکابنی- دفتر نشر فرهنگ اسلامی
- ۲- نهج البلاغه (۱۳۸۵)- سخنان امام علی (ع)- ترجمه محمد دشتی- انتشارات مؤسسه امیرالمؤمنین (ع)- قم
- ۳- الارشاد (۱۳۶۱) - سخنان و زندگی نامه معصومین (ع)- گردآوری شیخ مفید- انتشارات علمیه اسلامیة- تهران
- ۴- تحف العقول (۱۳۶۵)- سخنان معصومین (ع)- ترجمه مصطفوی- انتشارات علمیه اسلامیة- تهران
- ۵- غررالحکم و دررالکلم (۱۳۷۶ ق)- سخنان امام علی (ع)- ترجمه محمدعلی انصاریان
- ۶- حکیمی، محمد و دیگران (۱۳۶۰)- الحیات- دفتر نشر فرهنگ اسلامی
- ۷- دلشاد تهرانی، مصطفی (۱۳۸۲)- تربیت در نهج البلاغه، انتشارات دریا
- ۸- شرفی، محمدرضا (۱۳۸۵)- تربیت در نهج البلاغه- جزوه درسی
- ۹- فرید تنکابنی، مرتضی (۱۳۶۸)- الحدیث- روایات تربیتی، دفتر نشر فرهنگ اسلامی
- ۱۰- محمدی ری شهری، محمد (۱۳۶۶)- میزان الحکمه- دفتر انتشارات جامعه مدرسین حوزه علمیه قم

آموزش و پرورش تطبیقی (پیشرفته)

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تاریخ تعلیم و تربیت در اسلام و ایران

هدف: ۱. بررسی تطبیقی، تحلیل و نقد نظام های آموزشی و مبنای فرهنگی، فلسفی، اجتماعی، اقتصادی، جغرافیایی و عوامل مؤثر در آن

۲. تحلیل مسائل آموزش و پرورش ایران با نگرش تطبیقی

اهداف خاص:

- شناخت و تحلیل ماهیت، تئوری ها و دیدگاههای آموزش و پرورش تطبیقی
- شناخت و به کارگیری روشهای آموزش و پرورش تطبیقی
- آشنایی با چگونگی و مقایسه نظامهای آموزشی کشورها
- بررسی، تحلیل و نقد مسائل مختلف نظامهای آموزشی
- شناخت و بهره گیری از روشهای تربیتی اخذ شده از سایر جوامع که متناسب با زمینه های سنتی، اجتماعی و اقتصادی جامعه است

سرفصل دروس:

- ۱- ماهیت تطبیق آن در آموزش و پرورش
- ۲- تعریف، ضرورت و کاربرد آموزش و پرورش تطبیقی
- ۳- روشهای تحقیق در آموزش و پرورش تطبیقی
- ۴- تاریخ تحول آموزش و پرورش تطبیقی
- ۵- مفاهیم و موضوعات اساسی در آموزش و پرورش تطبیقی
- ۶- بررسی و نقد دیدگاههای اساسی در آموزش و پرورش تطبیقی (ابن خلدون، گزنفون، دویاری، کوزن، کندل، هنز، مان، کینگ، پردی، مایزر و هاربیسون)
- ۷- تاثیر دیدگاههای فلسفی در نظامهای آموزشی
- ۸- آموزش و پرورش و روابط بین المللی (آموزش و پرورش و چالش های بین المللی، مسخ شدگی فرهنگی و فهم فرهنگی)
- ۹- فن آوری، نوآوری و خلاقیت در آموزش و پرورش جهانی
- ۱۰- بررسی و مقایسه نظام های آموزشی پیشرفته

منابع :

- ۱- کوی، لوتان (۱۳۷۵) - آموزش و پرورش تطبیقی، تهران: انتشارات سمت
۲- کوی، لوتان (۱۹۲۳) - آموزش و پرورش: فرهنگها و جوامع، تهران : دانشگاه شهید بهشتی

- 3- Hans, N (1994) Comparative Education: study of educational factors and traditions .
4- Waltson, Keith, Jt, auth (2003) Comparative and international research in Education.

سیر آراء تربیتی غرب

تعداد واحد : ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز : تاریخ تعلیم و تربیت در اسلام و ایران ، تاریخ فلسفه کلاسیک و قرون وسطی ، مقدمه ای بر فلسفه اسلامی

هدف: آشنایی با دیدگاههای مربیان و صاحب نظران تعلیم و تربیت و بررسی تطبیقی دیدگاههای مربیان در جهان غرب

سرفصل دروس :

کلیات : بررسی مفاهیم تعلیم و تربیت فیلسوف تربیتی، مربی تربیتی و تمایز آنها، بررسی تفاوت‌های مربیان در جهان و بررسی بستر رشد اندیشه های تربیتی
۱- آراء مربیان از یونان تا قرون وسطی شامل آراء سقراط، افلاطون، ارسطو، دلالت‌های تربیتی مکاتب اخلاقی یونان و سخنوران روم و نو افلاطونیان

۲- آراء تربیتی مربیان در قرون وسطی: اگوستین، اکوئیناس، عرفا (فرانچسکو)

۳- دیدگاههای تربیتی مربیان دوره رنسانس و پس از آن تا عصر روشنگری:
اراسم، پترارک، رابله، منتینی، کمنیوس، لاک

۴- عصر روشنگری تا دوره معاصر: روسو، اصحاب دایره المعارف
کانت، پستالزی (قرن هجدهم)- هریارت، فروبل، اسپنسر، ویلیام جیمز (قرن نوزدهم)

۵- دوره معاصر: دورکیم، دیویی، پیترز، هرست، اوک شات، ژيرو، هابرماس

منابع :

- ۱- کاردان ، (۱۳۸۱) - سیر آراء تربیتی جهان غرب، تهران: انتشارات سمت
- ۲- شاتو، ژان (۱۳۵۷) - مربیان بزرگ، ترجمه دکتر غلامحشین شکوهی.
- ۳- صدیق اعلم (۱۳۴۶) - تاریخ فرهنگ اروپا، انتشارات دانشگاه تهران
- ۴- گهمن، گودهری (۱۳۵۴) - تاریخ آموزش و پرورش باختر، ترجمه محمدعلی طوسی
- ۵- کانل، اف (۱۳۶۱) - تاریخ آموزش و پرورش در قرن بیستم، ترجمه حسن افشار، نشر مرکز

6- Boyd, W. E. King (1965) The History of Western Education, Ac. Black.

7- Bowen, J. (1972-81) A story of western education. London Methuen .

8- D.J.O' Connor (1964). A Critical History of Western Philosophy. The free press

تاریخ تعلیم و تربیت در اسلام و ایران

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: - آشنایی دانشجویان با روند تحولات تاریخی، فکری، فرهنگی و آموزشی ایران از دوره باستان تاکنون که مبانی تحولات دوره معاصر ایران را قبل و پس از پیروزی انقلاب اسلامی تشکیل می دهد.
- آشنایی و بررسی تحلیلی آموزش و پرورش مدرن در ایران و مقتضیات تحول در آموزش و پرورش پس از انقلاب اسلامی.

سرفصل دروس:

ایران باستان

- جریانهای فرهنگی در دوره باستان
- تحلیل روند آموزش و پرورش دوره باستان و رابطه آن با فرهنگ، دین، حکومت و شرایط اقلیمی ایران
- یافتن روح و فلسفه آموزش و پرورش دوره باستان

ایران پس از اسلام تا پایان عصر طلایی

- ایران در دوره گذار (ورود اسلام تا آغاز عصر طلایی): شرایط فرهنگی، تغییر دین، آشنایی با آیینی جدید، رابطه و نسبت آیین زرتشت و اسلام، وضعیت آموزش و پرورش
- ایران در عصر طلایی: (تحول در ایرانیان و اندیشه ورزی، پژوهش، تولید علم)، تحلیلی بر عوامل مؤثر بر تولید علم و ظهور جریانهای فلسفی، احیای زبان فارسی، رابطه پیوند تحولات فرهنگی با آموزش و پرورش
- افول عقل گرایی و تولید علم، ظهور جریانهای جدید فرهنگی، دانش های نقلی، شعر، ادبیات، تاریخ
- یافتن روح و فلسفه تعلیم و تربیت دوره

حکومت های قبیله ای، هجوم مغول، هجوم تیمور (تحول در حکومتها و تأثیر چند هجوم به ایران)

- فضای فرهنگی، آسیب های فرهنگی دینی، علمی، آموزش و پرورش (پیامدها)
- جریان باریک فعالیت های علمی و آموزش پرورش
- رشد جریان صوفی گری ...
- روح و فلسفه تعلیم و تربیت دوره

ظهور صفویان تا عصر قاجار

- تحولات فرهنگی، دینی، تغییر مذهب و حاکم سازی آیین شیعه
- دانش و فلسفه در عصر صفویه (تولید علم)
- نهادهای آموزشی، محتوا، روش های آموزش و ...
- آشنایی با جهان غرب و تعامل با آن
- تحلیل و بررسی روح و فلسفه حاکم بر آموزش و پرورش از دوره صفویه تا دوره قاجار

عصر قاجار

- تعامل فرهنگی غرب، مدارس میسیونری، آموزش نظامی، دارالفنون ...
- ورود آموزش و پرورش مدرن به ایران
- تقابل فرهنگ و آموزش و پرورش سنتی و فرهنگ و آموزش جدید
- مشروطیت و آموزش پرورش
- تحلیل و تبیین روح، فلسفه حاکم بر آموزش و پرورش دوره قاجار

عصر پهلوی

- آموزش و پرورش مدرنیزاسیون و پیامدهای آن

پس از پیروزی انقلاب

- تلاش برای تحول بنیادین : زمینه ها و موانع

منابع

- ۱- اوانش، ا.ج (۱۳۴۳)- تاریخ هرودوت، ترجمه وحید مازندرانی، تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب با همکاری سازمان برنامه
- ۲- حکمت، علیرضا (۱۳۵۰)- آموزش و پرورش ایران باستان، تهران: مؤسسه تحقیقات و برنامه ریزی علمی و آموزشی
- ۳- صدیق اعلم، عیسی (۱۳۴۷)- تاریخ فرهنگ ایران، انتشارات دانشگاه تهران (چاپ چهارم)، ۲ جلد
- ۴- فوران، جان (۱۳۸۰)- تاریخ تحولات اجتماعی ایران، ترجمه احمد تدین، تهران: انتشارات رسا
- ۵- محبوبی اردکانی، حسین (۱۳۵۴)- تاریخ نوسات تمدنی و جدید در ایران (۳ جلد)، انتشارات انجمن دانشجویان دانشگاه تهران
- ۶- مرجانی، بهناز (۱۳۲۰)- تاریخ تحولات آموزش فنی و حرفه ای در ایران، وزارت آموزش پرورش

جامعه شناسی تعلیم و تربیت (پیشرفته)

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

- هدف: ۱. شناخت رابطه متقابل نظام آموزش و پرورش و تحولات اجتماعی هر جامعه.
۲- آشنایی با مبانی اجتماعی نظام آموزش و پرورش و مسائل آن.
۳- شناخت مبانی اجتماعی نظام آموزش و پرورش ایران.

سرفصل دروس:

- جامعه شناسی آموزش و پرورش، تعریف موضوع و گستره آن؛
- نگاهی گذرا به تکوین دانش جامعه شناسی آموزش و پرورش -
- مفاهیم تخصصی و شبکه مفاهیم در جامعه شناسی آموزش و پرورش.

تحلیل مبانی اجتماعی آموزش و پرورش:

- نابرابریهای اجتماعی و تأثیر آن بر نظام آموزش و پرورش.
- سهم انتظارات اجتماعی در تعیین اهداف آموزش و پرورش
- نظام حکومتی، خط مشی سیاسی و نظام آموزش و پرورش
- فرهنگ و آموزش پرورش
- ملیت، ارزشهای ملی و رابطه آن با نظام آموزش و پرورش

نقش آموزش و پرورش در تحولات اجتماعی:

- تحصیل و ارتقاء اجتماعی
- نقش آموزش و پرورش در توسعه
آموزش و پرورش و تربیت شهروندی
- مدرسه یک نهاد اجتماعی: تربیت اجتماعی دانش آموزان
- نظام آموزشی و تغییر در نظام ارزشی و هنجاری جامعه (رفتار اجتماعی)
- آموزش و پرورش و تحولات فرهنگی ملی

جامعه‌شناسی آموزش و پرورش ایران:

- بررسی پژوهش‌های انجام شده و حوزه‌های مورد بررسی
- بررسی رابطه نهاد آموزش و پرورش با جامعه (والدین، صاحب نظران، سرمایه گذاران، سیاست گذاران، ...)
- جستجوی مبنای اجتماعی نظام آموزش و پرورش ایران

منابع:

- ۱- راسخ، شاپور (۱۳۵۰) - آموزش و پرورش در جهان امروز، از نظر اجتماعی، اقتصادی و برنامه ریزی، تهران: انتشارات امیر کبیر
- ۲- عسگریان، مصطفی (۱۳۸۰) - ، جامعه‌شناسی آموزش و پرورش، نشر دانش افرو

تربیت در گفتار ائمه اطهار (علیهم السلام)

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با مفاهیم و مؤلفه های تربیت در دیدگاه معصومین علیهم السلام به منظور استنباط و کاربرد پذیرای نظریات تربیتی آنها در قلمروهای مختلف تعلیم و تربیت

سرفصل دروس:

۱- کلیات و مقدمات:

- آشنایی اجمالی با برخی متون روایی (سیره علمی و عملی)
- آشنایی با روشهای مطالعه و پژوهش در متون اسلامی

۲- انسان، موضوع تربیت:

- نگاهی اجمالی به جایگاه و منزلت انسان
- نسبت میان خلقت، حیات و رحلت انسان

۳- آرمانها، غایات و اهداف تربیت:

۴- عوامل تربیت:

- عوامل فطری و جبلی
- عوامل طبیعی (محیط زیست/ عرض جغرافیایی)
- عوامل ماوراء طبیعی (امداد غیبی/ فرشتگان الهی)
- عوامل انسانی (خانواده / مدرسه)
- عوامل ژنتیکی
- عوامل ارادی (عقل/ اراده خودساز شخصیت)
- عوامل اجتماعی (نفوذ همسالان/ معاشرت)
- عوامل فهری (سختی ها و شاداند)

۵- موانع تربیت:

- موانع فردی
- موانع اجتماعی
- موانع سیاسی
- موانع اقتصادی

۶- اصول تربیت:

- اصل کرامت
- اصل اعتدال
- اصل تنوع
- اصل رفق و مدارا
- اصل تعقل
- اصل ابتلاء

۷- روشهای تربیت (متناظر با اصول)

- روش ایجاد خودآگاهی
- روش تذکر
- روش رعایت
- روش تغافل
- روش تمهید موقعیت
- روش درگیر نمودن با سختی ها

منابع:

- ۱- نهج البلاغه (۱۳۸۳)- ترجمه محمد دشتی، انتشارات امیر المؤمنین (ع)
- ۲- بحار الانوار الجامعه لعلوم الائمه الاطهار (۱۴۰۳ ق)- علامه محمدباقر مجلسی، داراحیاء التراث العربی، بیروت
- ۳- تحف العقول عن آل الرسول (۱۳۹۴ ق)- علامه شعبه البحرانی، کتابفروشی بصیرتی، قم.
- ۴- الارشاد فی معرفه حجج الله علی العباد (۱۳۷۷ ق)- شیخ مفید، دارالکتب الاسلامیه.
- ۵- الحیاه (۱۳۷)- محمدرضا حکیمی، محمد حکیمی و علی حکیمی، دفتر نشر فرهنگ اسلامی
- ۶- الخصال (۱۳۸۹ ق)- شیخ صدوق، کتابخانه صدوق
- ۷- رساله حقوق امام سجاد (ع) (۱۳۸۵)- ترجمه و شرح علی محمد حیدری نراقی، انتشارات نراقی
- ۸- عیون اخبار الرضا (ع) (۱۳۷۳)- شیخ صدوق، ترجمه و شرح حمیدرضا مستفید و علی اکبر غفاری، نشر صدوق
- ۹- غررالحکم و درر الکلم (۱۴۰۷ ق)- ترجمه محمدعلی انصاری، انتشارات اعلمی، قم
- ۱۰- فرهنگ جامع سخنان امام حسین (ع) (۱۸۱)- گروه حدیث پژوهشکده باقرالعلوم (ع)، ترجمه علی مؤیدی، نشر مشرقین، قم
- ۱۱- المحججه البيضاء فی تهذیب الاحیاء (۱۳۹۱ ق)- فیض کاشانی، دفتر انتشارات اسلامی، قم
- ۱۲- میزان الحکمه (۱۳۶۳)- محمد محمدی ری شهری، دفتر انتشارات جامعه مدرسین، قم.

فلسفه برنامه ریزی آموزشی

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز : فلسفه آموزش و پرورش

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با معنا و مفهوم، الگوها و مبانی فلسفی برنامه ریزی آموزشی و چگونگی کاربرد و عملی کردن اهداف در تهیه و تدوین برنامه های آموزشی

سرفصل دروس :

مقدمه: نگاهی اجمالی به انواع برنامه ریزی درسی، آموزشی، توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و نسبت میان آنها.

بخش اول: الگوهای برنامه ریزی آموزشی:

- الگوی عقلانی، الگوی فن گرا

- الگوی تعاملی، الگوی توافقی

بخش دوم: مبانی برنامه ریزی آموزشی:

فصل اول: مبانی روانشناختی برنامه ریزی آموزشی:

- انواع آموزش و گستره آن

- رفتار گرایی (نظریه های تداعی)

- نظریه شناختی (رشد عقلانی)

- نظریه های وابسته به پدیدار شناسی و انسان گرایی

فصل دوم: مبانی جامعه شناختی برنامه ریزی آموزشی:

- جامعه و تعلیم و تربیت

- جامعه و شخصیت نمونه

بخش سوم: مبانی فلسفی برنامه ریزی آموزشی:

فصل اول: فلسفه کلاسیک یونان (افلاطون و ارسطو)

- ماهیت انسان و اهداف تربیت از دیدگاه فلاسفه مذکور

- برنامه ریزی در راستای اهداف

فصل دوم: آغاز فلسفه های دینی:

- دانش و ارزش از دیدگاه افلوپتین، اگوستین، اکویناس ...
- ماهیت انسان و اهداف تربیت از دیدگاه فلاسفه مذکور
- برنامه ریزی در راستای اهداف

فصل سوم: فلسفه اسلامی

- دانش و ارزش از دیدگاه فارابی، ابن سینا، سهروردی، ملاصدرا
- ماهیت انسان و اهداف تربیت از دیدگاه فلاسفه مذکور
- برنامه ریزی در راستای اهداف

فصل چهارم: مکاتب فلسفی رنسانس و سکولار:

- دانش و ارزش از دیدگاه اومانیسم (اراسموس، لوتر، فیلیپ، ملانکتون)
- ماهیت انسان و اهداف تربیت دیدگاه مذکور
- برنامه ریزی در راستای اهداف

فصل پنجم: عصر روشنگری مدرنیسم و کودک محوری:

- دانش و ارزش در فلسفه مدرنیسم (دکارت، لاک و روسو)
- ماهیت انسان و اهداف تربیت از دیدگاه فلاسفه مذکور
- برنامه ریزی در راستای اهداف

فصل ششم: فلسفه های پست مدرن در عصر حاضر

- دانش و ارزش بر اساس مکاتب پست مدرن
- ماهیت انسان، اهداف تربیت از دیدگاه مکاتب پست مدرن
- برنامه ریزی در راستای اهداف

منابع:

- ۱- رابین بارو- رونالد وودز (۱۳۷۶)- درآمدی بر فلسفه آموزش و پرورش. (فصل دوم و سوم)، ترجمه فاطمه زیباکلام، تهران: مؤسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران.
- ۲- زیباکلام، فاطمه (۱۳۸۴)- مکتب فلسفی تربیتی لندن، (فصل ۴)، تفرش: دانشگاه تفرش و نشر حفیظ
- ۳- زیباکلام، فاطمه (۱۳۸۲)- مبانی فلسفی آموزش و پرورش در ایران، (فصل دوم)، تهران: دانشگاه صنعتی امیرکبیر (واحدتفرش) نشر حفیظ
- 4- Clarson, Robert V. and Gary Awkerman (1991). Educational Planning. Concepts, Strategies and practices. New York : Longman.
- 5- Eisner, E.W(1982). Cognition and Curriculum: A basis for deciding what to teach. New York: Longman.
- 6- Eisner, E.W(1982). Cognition and Representation. New York: Teacher College Press.
- 7- Fink, Hans (1981). Social Philosophy. London and New York: Methuen & Co. Ltd
- 8- Hirst. H. Paul. (1966). Liberal and a Nature of Knowledge. Philosophical Analysis and Education. London: R.K.P
- 9- Hirst. H. Paul (1988). Moral Education in a Secular Society. University of London press
- 10- Peters .R.S. (1959). Authority Responsibility and Education. London: George Allen and Unwin.
- 11- Roysing, Raja(1990). Educational Planning in Asia: Unesco, International Institute for Educational Planning.
- 12- Rusk, R.Robert (1957). The Doctorines of the Great Educators. London: MacMillan.
- 13- Scheffler, Israael (1966). Philosophy and Education. Allyn and Bacon Harvard University.
- 14- Unesco, IIEP (1988). Introduction to Educational Planning- An IIEP Approach. Paris: Unesco
- Unesco, IIEP (1989). What is Educational Planning? An IIEP Approach, Paris:

فلسفه علم

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تاریخ فلسفه کلاسیک و قرون وسطی

هدف: آشنایی با گستره فلسفه علوم

سرفصل دروس:

تعریف علم (تجربی)

تعریف فلسفه علم و اجزای آن

- بررسی تاریخچه و موضوع علم

- بررسی روش پژوهش در علم

- بررسی هدف علم

تمایز علم از متافیزیک و رابطه علم و متافیزیک

- دیدگاه اثبات گرایی

- دیدگاه ابطال گرایی

- دیدگاه پارادایمی

رابطه فلسفه علوم طبیعی و فلسفه علوم انسانی

- رابطه پیوند و استمرار

- رابطه تبیین

فلسفه علوم انسانی

- ویژگی های موضوع

- ویژگی های روش شناختی

- ویژگی های هدف

منابع:

- ۱- آلن، راین (۱۳۷۰)- فلسفه علوم اجتماعی، ترجمه عبدالکریم سروش، انتشارات صراط
- ۲- سروش، سیدعبدالکریم (۱۳۷۰)- علم چیست؟ فلسفه چیست؟ مؤسسه فرهنگی صراط
- ۳- چالمرز، (۱۳۸۰) - چیستی علم، ترجمه سعید زیباکلام، انتشارات سمت
- ۴- لئیل، دانیل (۱۳۷۳)- تبیین در علوم اجتماعی، ترجمه عبدالکریم سروش، مؤسسه فرهنگی صراط
- ۵- کوهن، تامس (۱۳۶۹)- ساختار انقلابهای علمی، ترجمه احمد آرام، انتشارات سروش
- ۶- وینچ، پتر (۱۳۷۲)- ایده علم اجتماعی و پیوند آن با فلسفه، ترجمه: زیر نظر سمت، انتشارات سمت

فلسفه اخلاق

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با مبانی، مکاتب و مسائل مهم فلسفه اخلاق به منظور نقد و بررسی آنها

سرفصل دروس:

مفاهیم و کلیات:

- مفهوم، اهمیت و جایگاه فلسفه اخلاق
- انواع پژوهش های اخلاقی (توصیفی، هنجاری و فرااخلاق)

پیشینه تاریخی فلسفی اخلاق تا به امروز:

- دوره گلبار یونان
- ظهور اندیشه اسلام
- قرون میانه
- عصر نوزایی
- عصر جدید (مدرنیسم)
- پست مدرنیسم

طبقه بندی نظریات اخلاقی:

- نظریات متعارف اخلاقی (کلاسیک)
- نظریات جدید اخلاقی (تحلیل نظریه های اخلاقی)

مسائل مهم فلسفه اخلاق:

- مسئولیت اخلاقی
- واقع گرایی اخلاقی
- معیار ارزش اخلاقی
- اطلاق و نسبیت در اخلاق
- دین و اخلاق
- عدالت و اخلاق

منابع:

- ۱- اتکینسون، آر. اف (۱۳۷۰) - در آمدی به فلسفه اخلاق - ترجمه سهراب علوی نیا- تهران- مرکز ترجمه و نشر کتاب
- ۲- ادوارد، پل (۱۳۶۸) - فلسفه اخلاق- ترجمه رحمتی- تهران: تبیان
- ۳- جوادی آملی، عبدالله (۱۳۷۰) - مبادی اخلاق در قرآن- تهران: اسراء
- ۴- سی بکر، لارنس (۱۳۸۰) - فلسفه اخلاق- ترجمه مترجمان- مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
- ۵- فرانکنا، ویلیام کی (۱۳۷۶) - فلسفه اخلاق- ترجمه هادی صادقی- قم: طه
- ۶- مدرسی، سید محمدرضا (۱۳۷۶) - فلسفه اخلاق (پژوهش در بنیان های زبانی، نظری، تجربی، نظری و دینی اخلاق)- سروش
- ۷- معلمی، حسن (۱۳۸۰) - بمانی اخلاق در فلسفه غرب و فلسفه اسلامی- دانش و اندیشه معاصر

8- Laurie, Simon Somerville (1999). On the philosophy of ethics :an analytical essay.

9- Sofroniou, Andreas (2003). Moral philosophy, the ethical approach through the ages .

تحلیل مفاهیم تعلیم و تربیت

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تاریخ فلسفه کلاسیک و قرون وسطی، فلسفه معاصر - نظریات تربیتی و مکاتب فلسفی

هدف: معرفی و تحلیل مفاهیم اصلی در آموزش و پرورش و تبیین آن ها

سرفصل دروس:

آغاز فلسفه کاربردی در تعلیم و تربیت

- ویگنشتاین - رایل

- ورود در فلسفه آموزش و پرورش

- تحلیل مفهوم آموزش و پرورش و فرد فرهیخته از دیدگاه پیترز Education and Educated

مفهوم دانش

- بررسی مختصر تئوری های دانش

- بررسی اندیشه های هرست در باب دانش و برنامه درسی

- دلالت های آن در تعلیم و تربیت و نقد آن

- نتیجه گیری

مفهوم فهمیدن Understanding

- بررسی اندیشه های هملین در باب ادراک

- بررسی دلالت های آن در شرایط یادگیری Learning Situation

نقش تعامل Interaction میان معلم و شاگرد

عقلگرایی و اندیشه ورزی در تعلیم (بررسی تلقین)

- بررسی محتوا

- روش

- نقش تعلیم در اندیشه ورز کردن یا عقلگرایی متری

بررسی مفهوم نیاز - علایق، آمادگی، کشف، تجربه، و بررسی اندیشه های روسو و جان دیویی

بررسی مفهوم فرهنگ و دلالت‌های آن در تعلیم و تربیت

- ارنولد به عنوان پیامبر فرهنگ

- الیوت و بنتاک

- فرهنگ و ارتباط آن با تعلیم و تربیت

بررسی مفهوم خلاقیت

- ماهیت خلاقیت و ارتباط آن با تعلیم و تربیت

- بررسی روش‌های اعتلای خلاقیت

- طرح اندیشه فیلسوفان در این راستا

منابع

۱- زیاکلام، فاطمه (۱۳۷۶)- درآمدی بر فلسفه آموزش و پرورش، انتشارات دانشگاه تهران.

2-Peters, R.S (1968). Ethics and Education Routledge.

3-O,Hear, A (1981). Education, Society and Human Nature , RKP

4- Hirst. P (1983). Educational Theory and Its Foundation Dischiplines, RKp

5- ArchamBault, R,D. Philosophical Analysis And Education. (RKP)

فلسفه دین

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: فلسفه معاصر

هدف: آشنایی با دیدگاهها و مسائل مطرح در حوزه فلسفه دین معاصر

سرفصل دروس:

- ۱- چیستی فلسفه دین (تعریف، موضوع، روش و ...) و پیشینه تاریخی آن
- جایگاه فلسفه دین در فلسفه و دین پژوه- نسبت فلسفه دین با کلام و الهیات
- ۲- تعریف دین (تعریف پذیری دین، اقسام مختلف تعاریف و ...)
- ۳- منشأ گرایش انسان به دین- نیاز انسان به دین و پیامبر
- ۴- براهین اثبات وجود خدا (برهان وجودی، جهان شناختی، غیت شناختی، اخلاقی و ...)
- ۵- مسئله شر (مسئله منطقی و قرینه ای شر، راه حل ها ...)
- ۶- صفات خداوند (علم، قدرت، بساطت، سرمدیت، خیرخواهی و ...)
- ۷- ایمان دینی- عقل و ایمان (عقلگرایی و ایمان گرایی)
- ۸- معقولیت گزاره های دینی (مبناگروی و قرینه گرایی، معرفت شناسی اصلاح شده)
- ۹- معجزه
- ۱۰- زبان دین (نظریه های شناختاری- نظریه های غیر شناختاری)
- ۱۱- کثرت گرایی دینی (شمول گرایی و انحصار گرایی)
- ۱۲- علم و دین (انحای نسبت های علم و دین- گفتگو، استقلال، تعارض و ...)
- ۱۳- دین و اخلاق
- ۱۴- وحی و کتاب مقدس
- ۱۵- تجربه دینی
- ۱۶- جاودانگی و حیات پس از مرگ

منابع:

- ۱- پترسون، مایکل و دیگران (۱۳۷۹) - عقل و اعتقاد دینی: درآمدی بر فلسفه دین، ترجمه نراقی و سلطانی، انتشارات طرح نو
- ۲- تالیا فرو، چارلز (۱۳۸۲) فلسفه دین در قر «بیستم، ترجمه انشاعاله رحمتی، دفتر پژوهشی و نشر سهروردی
- ۳- هیک، جان (۱۳۷۸) - مباحث پلورالیسم دینی، ترجمه عبدالرحیم گواهی، تهران: انتشارات تبیان
- 4- Alston. W(1967). "Problems of Philosophy of Religion", The Encyclopedia of philosophy.
- 5-Cahn S.M & D(1982). Shats (eds). Contemporary Philosophy of Religion.
- 6- Talia Ferro, C(1998). Contemporary Philosophy of Religion
- 7- Wainwright, W.J (1999). Philosophy of Religion.
- 8- Yandell K.E(1999). Philosophy of Religion.

فلسفه تاریخ

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تاریخ فلسفه کلاسیک و قرون وسطی

هدف: معرفی و تحلیل مکاتب تاریخ نگاری و فلسفه تاریخ، شرح و نقد آنها

سرفصل دروس:

۱- آغاز و چگونگی رشد فلسفه تاریخ

الف. روشهای مختلف تاریخ نگاری سنتی

ب. یونان، رم و مسیحیت

۲- روشهای مدرن تاریخ نگاری یا فلسفه تاریخ

الف. روش تاریخ نگاری دکارتی

ب. روش تاریخ نگاری ضد دکارتی

۳- عصر روشنگری و دلالتهای آن در تاریخ نگاری

الف. فلسفه تاریخ از دیدگاه کانت

ب. فلسفه تاریخ از دیدگاه هگل

ج. فلسفه تاریخ از دیدگاه مارکس

۴- تاریخ نگاری پازیتیویسم (اثبات گرایی)

۵- نظریه تاریخ نگاری اوک شات و کالینگوود

۶- تاریخ به عنوان بازپردازی تجربیات گذشته

منابع:

۱- فاطمه زیباکلام، فاطمه (۱۳۸۲) فلسفه تاریخ، بررسی نقش آن در تدریس تاریخ با معرفی

اندیشه های کالینگوود، دانشگاه صنعتی امیر کبیر، انتشارات حقیظ

2- Callingwood, R.G (1943). The Idea of History, RKP.

3- Hegel, G.W.F(1851). Lectures on the Philosophy of History

4- Lakshon, (1933). Experience and Its Modes, RKP.

فلسفه تطبیقی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: "نظریات تربیتی مکاتب فلسفی"

هدف: "مقایسه مهمترین موضوعات و شیوه های فلسفی در منظر اسلام و غرب به منظور آشنایی و

درک عمیق دانشجویان با حوزه های فکری مذکور.

۱- بررسی جریانهای مهم فلسفی در اسلام شامل مکاتب مشاء، اشراق، حکمت متعالیه

۲- بررسی جریانهای مهم و جدید فلسفی در غرب با تأکید بر توافقی میان آنها با مکاتب فوق

سرفصل دروس :

تأملی در ماهیت فلسفه قدیم و جدید

بررسی ضرورت و چگونگی فلسفه تطبیقی

بررسی تطبیقی موضوعات مورد بحث در فلسفه معاصر و فلسفه اسلامی

مقایسه تطبیقی اندیشه های فلسفی :

(الف) افلاطون - کانت و هگل با شیخ اشراق

(ب) ارسطو، اکویناس دکارت و ابن سینا

(ج) ملاصدرا، هایدگر، ویتگنشتاین ...

منابع :

۱- حسین زاده، محمد (۱۳۴۰). فلسفه دین (با موضوع، دین، فلسفه، فلسفه تطبیقی)

۲- دهباشی، مهدی (۱۳۷۱). فلسفه تطبیقی، بازتابی از فلسفه اصالت وجود اسلامی، دانشگاه

اصفهان

۳- راداکریشنان، سرویالی (۱۹۷۵). ادیان شرق و فکر غرب، (فلسفه تطبیقی)

۴- کورین، هنری (۱۳۶۹). فلسفه ایرانی و فلسفه تطبیقی، انتشارات توس

